

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 92 0 P 041339 17 Rev
Banjaluka, 17.04.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Biljana Tomić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužilaca, V.B., V.S.1. i V.S.2. iz P., zastupani po punomoćniku, R.N. advokatu iz Z., protiv tuženog, MH ERS ZDP E.B. a.d. B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 92 0 P 041339 17 Gž 2 od 28.06.2017. godine, na sjednici održanoj dana 17.04.2018. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Vlasenici broj 92 0 P 041339 16 P 2 od 13.02.2017. godine obavezan je tuženi da tužiocima isplati 62.438,86 KM sa zakonskom zateznom kamatom od donošenja presude do isplate, na način pobliže opisan u presudi. Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocima, na ime troškova parničnog postupka, isplati 29.106,06 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj 92 0 P 041339 17 Gž 2 od 28.06.2017. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom, da se pobijana presuda preinači i odbije zahtjev tužilaca ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužioci su predložili da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužilaca koji je u cjelosti usvojen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je 01.03.2014. godine u ranim jutarnjim časovima izbio požar na kući tužilaca koja se nalazi u mjestu P. i da je tom prilikom kuća izgorjela zajedno sa pokretnim stvarima u njoj; da je požar nastao u tavanskom dijelu potkrovlja, usljed kratkog spoja u unutrašnjosti metalnog električnog štendera koji se nalazi na krovu kuće, a koji kratki spoj je nastao usljed kvara na niskonaponskoj mreži N., koji kvar je otklonjen tog dana kada je požar i nastao; da iz nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke, S.Z. od 17.10.2016. godine proizilazi, da je šteta na kući totalna i da je ukupna građevinska vrijednost novog objekta 51.590,64 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, M.Č. od 14.10.2016. godine proizilazi, da je vrijednost pokretnih stvari koje su se nalazile u

kući 10.848,52 KM, utvrđena na osnovu kazivanja tužilaca i potreba seoskog domaćinstva; da su tužioci podnijeli tužbu prvostepenom sudu 01.07.2014. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužilaca osnovan, u smislu odredaba člana 173. i 174., te odredaba člana 185., 189. i 190. Zakona o obligacionim odnosima, pa je stoga sudio tako, što je donio odluku kao u izreci prvostepene presude.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluke nižestepeni sudova su pravilne.

Kada se ima u vidu, da se tuženi bavi elektroenergetskom djelatnošću, koja shodno odredbama člana 8. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", br.8/08) podrazumijeva, proizvodnju električne energije, distribuciju električne energije, te trgovinu i snabdijevanje električnom energijom, nema sumnje, da se tuženi bavi opasnom djelatnošću i da se njegova odgovornost, u slučaju nastanka štete usljed te opasne djelatnosti, zasniva na odredbama člana 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO).

Naime, prema odredbama člana 173. ZOO, šteta nastala u vezi sa opasnom stvari, odnosno opasnom djelatnošću, smatra se da potiče od te stvari, odnosno djelatnosti, izuzev ako se dokaže da one nisu bile uzrok štete.

Prema odredbama člana 174. ZOO, za štetu od opasne stvari odgovara njen imalac, a za štetu od opasne djelatnosti odgovara lice koje se njome bavi.

To znači, a što pravilno nalaze nižestepeni sudovi, da je odgovornost tuženog objektivna i da se zasniva na principu kauzaliteta, tj. uzročnosti, koja se pretpostavlja, tako da je dovoljno, da bi oštećeni ostvario pravo na naknadu štete, da dokaže, da je pretrpio štetu i da ona potiče od opasne stvari ili opasne djelatnosti.

Nije sporno, da su tuženi kao snabdjevač i tužilac, V.S.2. kao kupac, zaključili ugovor o snabdjevanju 13.03.2013. godine, kojim su dogovorili, shodno članu 69. stav 2. Opštih uslova za isporuku i snabdijevanje električnom energijom („Službeni glasnik RS“ broj, 90/12), da je mjesto razgraničenja osnovnih sredstava i odgovornosti između tuženog i tužilaca, mjerno mjesto, odnosno brojilo na glavnoj razvodnoj tabli koja se nalazi na spratu kuće.

Kako iz nalaza i mišljenja inspektora za eksplozivne materijale i poslove zaštite od požara, R.S. od 03.03.2014. godine, sačinjen na osnovu opažanja na licu mjesta neposredno nakon požara, te nalaza i mišljenja vještaka elektro struke, dipl. ing. el. .D.Č. od 03.02.2015. godine proizilazi: da je požar nastao u tavanskom dijelu potkrovlja, usljed stvaranja kratkog spoja u unutrašnjosti metalnog električnog štendera koji se nalazio na krovu kuće; da je do kratkog spoja u unutrašnjosti metalnog električnog štendera došlo usljed kvara na niskonaponskoj mreži N., a zbog neblagovremenog pregorjevanja osigurača u trafostanici; da je kratak spoj trajao nedozvoljeno dugo, zbog čega je došlo do oslobađanja velike količine toplote i zapaljenja tavanskog dijela kuće, odnosno drvene konstrukcije, što je izazvalo požar; da je kvar na niskonaponskoj mreži N. tog dana i otklonjen, tako da se može zaključiti da unutrašnje instalacije nisu uzrok požara, ovaj sud nalazi, da je pravilan zaključak nižestepeni

sudova, da je uzrok požara kratki spoj u unutrašnjosti metalnog električnog štendera koji se nalazio na krovu kuće, te da je za štetu pričinjenu tužiocima, odgovoran tuženi, u smislu odredaba člana 173. i 174. ZOO.

Drugim riječima, kako se kratki spoj, kao uzrok nastanka požara, desio u unutrašnjosti metalnog električnog štendera, koji je u domenu odgovornosti tuženog, pravilan je zaključak nižestepenih sudova, da je tuženi odgovoran za štetu pričinjenu tužiocima, shodno odredbama člana 173. i 174. ZOO.

Ovakav zaključak se ne dovodi u pitanje nalazom i mišljenjem vještaka dipl. ing. elektrotehnike, Z.R. od 03.06.2015. godine, te mišljenjem i zaključkom dr M.J., dipl. ing. elektrotehničke struke od 29.08.2014. godine, kojeg je tuženi lično angažovao, prema kojima je, požar na predmetnoj kući izazvan pregorijevanjem provodnika usljed prolaska električne energije kroz instalaciju sa predimenzioniranim osiguračima, odnosno, „da ne postoji nikakva sumnja da bi vanjski kućni priključak mogao biti uzrok požara u predmetnom stambenom objektu“, te da tužena ne snosi nikakvu odgovornost u vezi nastalog požara.

Ovo stoga, što nalaz i mišljenje ing. Z.R., te mišljenje i zaključak dr. M.J., nemaju u vidu činjenice, da je taj dan izbio kvar na niskonaponskoj mreži, da je tuženi tog dana morao otkloniti taj kvar i da je metalni električni štender, koji se nalazio na krovu kuće progorio usljed tog kvara.

Drugim rječima, i kada bi prihvatili, da su osigurači na elektroinstalaciji u kući tužilaca bili predimenzionirani, odnosno da nisu bili pravilno „lincovani“, te da stoga nisu imali funkciju, kod prednjeg stanja stvari, (iz kojeg jasno proizilazi, da je usljed kvara na niskonaponskoj mreži došlo do kratkog spoja u metalnom električnom štenderu, zbog čega je došlo do zapaljenja drvene krovne konstrukcije kuće tužilaca), bez uticaja je na drugačiji zaključak suda.

Prihvatajući u svemu razloge nižestepenih odluka u pogledu visine pričinjene štete, koji se ničim ne dovode u pitanje revizionim prigovorima, ovaj sud nalazi, da su nižestepeni sudovi pravilno sudili kada su udovoljili zahtjevu tužilaca u smislu odredaba člana 185., 189. i 190. ZOO, a u vezi sa članom 173. i 174. ZOO.

Slijedom datih razloga, neosnovano se revizijom ističe, da se odluka drugostepenog suda zasniva na povredama odredaba člana 8. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP), jer da taj sud nije dao razloge zašto je poklonio vjeru vještaku D.Č., a ne vještacima, M.J. i Z.R..

Kako se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je primjenom člana 248. ZPP, donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Biljana Tomić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić

